

AFET MÜDAHALE PROGRAMLARINDA ULUSLARARASI KIZILHAÇ - KIZILAY HAREKETİ VE STK'LAR İÇİN DAVRANIŞ KURALLARI CODE OF CONDUCT

1. İnsani zorunluluklar önceliklidir.

İnsani yardım alma ve sağlama hakkı dünyadaki her ülkenin tüm vatandaşlarınınca yararlanılması gereken temel bir insani ilkedir. Uluslararası toplumun üyeleri olarak, ihtiyaç duyulan her yerde insani yardım sağlamakla yükümlü olduğumuzu kabul etmekteyiz. Bu nedenle, afetlerden etkilenmiş insanlara herhangi bir engelle karşılaşmadan erişebilme ihtiyacı, söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmesinde temel öneme sahiptir. Afete müdahalede temel hareket noktamız, afetten kaynaklanan strese en az dayanabilen insanların yaşadığı acıları hafifletmektir. Sağladığımız insani yardım taraflı ya da siyasal bir çalışma değildir ve böyle görülmemelidir.

2. Yardımlar, bu yardımı alanların ırkı, dini ya da milliyetine bakılmaksızın ve hiçbir ayrım gözetilmeksizin sağlanır.

Yardım öncelikleri yalnızca ihtiyaç temelinde belirlenir. İnsani yardımın sağlanmasını mümkün olduğunca, afetzedelerin ihtiyaçlarının ve bu ihtiyaçları halihazırda karşılayacak yerel kapasitenin kapsamlı bir değerlendirmesine dayanarak düzenleyeceğiz. Programlarımızın tüm aşamalarında orantılı olma ilkesini göz önünde bulunduracağız. İnsanların acıları her zaman hafifletilmelidir; yaşam bir ülkenin bir yerinde olduğu kadar diğer yerlerinde de kıymetlidir. Bu nedenle, yardımları sağlama biçimimiz, hafifletmeye çalıştığımız acının derecesini yansıtacaktır. Böyle bir yaklaşımı uygularken, afet riskinin yüksek olduğu topluluklarda, kadınların oynadıkları önemli rolü kabul etmekteyiz ve bu rolün yardım programlarımız tarafından azaltılmayacağını, aksine destekleneceğini temin ederiz. Böylesi evrensel, tarafsız ve bağımsız bir politikanın hayata geçirilmesi, ancak bizim ve ortaklarımızın bu türden bir adil yardımı sağlamak için gerekli kaynaklara ulaşabilmesi ve afetten etkilenen bütün madurlara eşit biçimde erişebilmesi halinde mümkün olabilir.

3. Yardımlar belli bir siyasal ya da dini görüşü desteklemek için kullanılmayacaktır.

İnsani yardım bireylerin, ailelerin ve toplulukların ihtiyaçlarına göre sağlanır. Sivil insani yardım kuruluşlarının belli bir siyasal ya da dini görüşü destekleme hakları olmasına rağmen, yardımların, bunlardan yararlanacak olanların, değinilen türden fikirleri kabul edip etmemesine bağlı olmayacağını belirtiriz. Yardım yapılacağına dair verilen sözler ve yardımların ilgili yerlere ulaştırılması ya da dağıtılması hususları belirli bir politik veya dini inancın desteklenmesi ya da kabul edilmesiyle ilişkilendirilmeyecektir.

4. Hükümetlerin dış politika araçları olarak hareket etmemek için çaba göstereceğiz.

Sivil insani yardım kuruluşları hükümetlerden bağımsız hareket eden kuruluşlardır. Bu nedenle, politikalarımızı ve uygulama stratejilerimizi kendimiz biçimlendiririz ve bağımsız politikamızla örtüştüğü durumlar haricinde, herhangi bir hükümetin politikasını uygulamak çabasında olmayız. Bizim ya da çalışanlarımızın, açıkça insani olan amaçlar dışındaki amaçlara hizmet edebilecek ve hükümetler ya da diğer kurumlar için hassas bir mahiyete sahip olan siyasi, askeri ya da ekonomik bilgilerin toplanması için kullanılmasına hiçbir şekilde müsaade etmeyeceğiz ve de devletlerin dış politika araçları olarak hareket etmeyeceğiz. Aldığımız yardımları ihtiyaçları karşılamak üzere kullanacağız; bu yardım ne bağışçıların mal fazlalarını elden çıkarma ihtiyaçları ne de belli bir bağışçının siyasal çıkarı tarafından yönlendirilemez.

İlgili bireylerce çalışmalarımızı desteklemek için gönüllü olarak verilen emeğin ve maddi desteğin kıymetini biliyor ve bunu teşvik ediyoruz. Bağımsızlığımızı korumak için tek bir destek kaynağına bağımlı olmaktan kaçınmaya gayret edeceğiz.

5. Kültürlere ve geleneklere saygılı olacağız.

Çalıştığımız ülkelerin ve toplulukların kültürlerine, toplumsal yapılarına ve geleneklerine saygılı olmaya gayret edeceğiz.

6. Afet müdahalesini yerel kapasite üzerine kurmaya çalışacağız.

Bütün birey ve topluluklar afet durumunda dahi-zarar görebilir olmanın yanı sıra kapasiteye de (imkanlara) sahiptirler. Bu kapasiteyi mümkün olduğu ölçüde, yerel personel istihdam ederek, yerel piyasadan alışveriş yaparak ve yerel şirketlerle ticaret yaparak güçlendireceğiz. Yine mümkün olan her yerde, planlama ve uygulama aşamalarında yerel insani yardım kuruluşlarıyla ortak çalışacağız ve uygun oldukça yerel devlet kurumlarıyla işbirliği yapacağız. Acil durum müdahalesinin gereği gibi koordine edilmesine özellikle öncelik vereceğiz. Bu, en iyi biçimde yardım operasyonu yapılan ülkelerde operasyona doğrudan katılanlar tarafından gerçekleştirilebilir; bu gruba ilgili BM kuruluşlarının temsilcileri de katılmalıdır.

7. İnsani yardım çalışmalarının yönetimine, bu yardımı alan kişilerin katılımını sağlayacak yollar bulacağız.

Afet müdahale yardımı hiçbir surette bu yardımı alan kişilere dayatılmamalıdır. Etkin bir müdahale ve kalıcı iyileştirme en iyi şekilde, yardımlardan yararlanacak kimselerin yardım programının tasarım, yönetim ve uygulamasına katılımı ile sağlanabilir. Yardım ve iyileştirme programlarımıza toplumun tam olarak katılımını sağlamak için çalışacağız.

8. İnsani yardım temel ihtiyaçları karşılamaya olduğu kadar, gelecekteki zarar görebilirlikleri de azaltmaya yönelik olmalıdır.

Her tür insani yardım çalışması uzun döneme ilişkin gelişme beklentilerini olumlu ya da olumsuz biçimde etkiler. Yardım alan kişilerin gelecekteki afetlere karşı savunmasızlıklarını etkili bir şekilde azaltacak ve sürdürülebilir yaşam biçimlerinin yaratılmasına yardımcı olacak insani yardım çalışmalarımızı, bu durumun bilincinde olarak uygulayacağız. Çalışmaların tasarımında ve yönetiminde çevreyle ilgili kaygılara özel önem göstereceğiz. Yardımdan faydalananların dışarıya uzun süreli biçimde bağımlı kalmalarını önlemeye çalışarak, insani yardımın olumsuz etkisini en aza indirmeye gayret edeceğiz.

9. Kendimizi hem yardım etmeye çalıştıklarımıza hem de bağışçılarımıza karşı sorumlu tutuyoruz.

Bizler, afetler sırasında çoğu zaman yardımda bulunmak isteyenlerle yardıma ihtiyaç duyanlar arasındaki ortaklıkta kurumsal bir bağlantı işlevi görürüz. Bu nedenle, her iki tarafa da hesap verme yükümlülüğüne sahibiz. Bağışçılar ve yardım alanlarla kurduğumuz bütün ilişkilerimizde açık ve şeffaf olacağız. Faaliyetlerimize ilişkin olarak hem mali açıdan hem de verimlilik açısından rapor verilmesi gerektiğinin farkındayız. Yardım dağıtımlarının uygun bir şekilde izlenmesi ve afet yardımının etkilerine ilişkin düzenli değerlendirmeler yapılmasını sağlamamız gerektiğinin de farkındayız. Çalışmalarımızın etkileri ve bu etkileri azaltan ya da artıran unsurları açık bir şekilde rapor etmek için de çaba göstereceğiz. Değerli kaynakların israfını en aza indirebilmek için programlarımız yüksek profesyonellik ve uzmanlık standartlarına dayalı olacaktır.

10. Bilgilendirme, tanıtım ve duyuru faaliyetlerimizde afetzedeleri acınacak varlıklar değil, onurlu insanlar olarak göstereceğiz.

Yapılan çalışmalarda afetzedelere eşit ortaklardan biri olarak duyduğumuz saygı hiçbir şekilde kaybedilmemelidir. Kamuoyunu bilgilendirme çalışmalarında afetzedelerin yalnızca kırılganlıklarını, hassaslıklarını ve korkularını değil, kapasitelerini ve gözlemlerini de vurgulayan objektif bir afet durum tasviri yapacağız. Kamuoyunun desteğini artırmak için medyayla işbirliği yaparken, dıştan ya da içten gelen tanıtım taleplerinin, insani yardım çalışmalarının önüne geçmesine izin vermeyeceğiz.

Afete müdahale alanında çalışan diğer kuruluşlarla, medyada yer alma konusunda, bu durumun, yardımlardan yararlanacak olanlara verilen hizmetler ya da personelimiz veya yardımlardan yararlananların güvenliği açısından zararlı olabileceği durumlarda rekabet etmekten kaçınacağız.

METİN SPHERE KAYNAK KİTAPINDAN ALINMIŞTIR.

SPHERE EĞİTİM VE YAYGINLAŞTIRMA PROJESİ YAYINIDIR.

SPHERE EĞİTİM VE YAYGINLAŞTIRMA PROJESİ, OXFAM İNGİLTERE' NİN DESTEĞİYLE MAVİ KALEM TARAFINDAN UYGULANMAKTADIR.

www.sphereturkiye.org

Mavi Kalem Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Tahtaminare mahallesi, Yıldırım caddesi, No: 24, 34087 Fener - Fatih / İSTANBUL

t: 0212 631 41 70 / 0212 534 41 33 f: 0212 534 41 90

www.mavikalem.org